

Dato: 6. november 2017

Til:
Miljøstyrelsen

Høring af udkast til Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter

Danmarks Naturfredningsforening vil gerne takke for styrelsens initiativ til møder med de relevante interessenter samt muligheden for at kommentere på det foreliggende høringsudkast. Danmarks Naturfredningsforenings engagement i udarbejdelsen af en Handlingsplan centrerer sig om at forebygge og reducere risikoen for utilsigtede forgiftninger af andre arter end rotter, i forbindelse med den forestående opprioritering af bekæmpelsen. Derfor omfatter vore kommentarer alene de afsnit i udkastet, som er relevante i den sammenhæng.

Generelt

Generelt kan vi varmt anbefale en styrket forebyggende indsats, da dette selvsagt vil reducere behovet for bekæmpelse.

Om de enkelte afsnit i Handlingsplanen

1.3 Styrket indsats ved vildtfodringspladser

Fodring af vildt indebærer i sagens natur at korn m.m. skal være tilgængeligt. Og fodring af vilde dyr indebærer uundgåeligt, at der vil være et spild som vil være tilgængeligt for rotter.

Så længe man må fodre dyr i naturen, vil man derfor tiltrække rotter og fremme en bestand i fodringsområderne. Rotter er derfor givetvis overordentligt udbredt i naturen i dag.

Så længe man må fodre vil det være ønskeligt at begrænse spildet mest muligt, og i dette lys er det ønskeligt, som planen lægger op til, at udarbejde en ny vejledning sammen med Danmarks Jægerforbund om indretning af foderpladser.

Anvendelse af gift ved foderpladser og i det åbne land i det hele taget, bør ikke komme på tale. Men man kan overveje at stille som krav for vildtfodring, at der opsættes egnede rottefælder. Alle fælder der anvendes til kontrol af rotter ved vildtfoderpladser eller andre steder uden for bygninger, fx ved infrastrukturanlæg i det åbne land, vådområder og skove, bør være af en type som ikke tiltrækker eller dræber ikke-måldyr som eksempelvis små mårdyr, mus, spidsmus, padder og krybdyr.

2.4 Primærproducenternes bekæmpelse på egen bedrift

Danmarks Naturfredningsforening, og andre interessenter, udtrykte på de afholdte møder med ministeriet meget stor betænkelighed ved at give mulighed for at ejere af bedrifter fremover selv må udlægge gift.

Vi har ingen forståelse for det fremførte økonomiske argument for at fjerne forudsætningen om at gift kun kan udlægges af autoriserede, i lyset af praksis på alle andre områder: Som privat må man i alle andre sammenhænge betale autoriserede professionelle for konsulentbistand, hvor sikkerhedshensyn gør det nødvendigt. Det gælder el-installationer, VVS installationer, skorstensfejere med mere. Det er derfor vanskeligt at begribe, hvorfor det ikke længere forudsættes at være professionelle, der kan udlægge gift, alene af økonomiske hen-

syn til den enkelte bedrift. Det er direkte uansvarligt, selvom det forudsættes at man består et 1-dagskursus. Vores bekymring styrkes og underbygges af udkastets afsnit 4.4: MSTs handlingsplan beskriver ingen tiltag til at registrere og monitorere de enkelte private brugeres forbrug af gift og hyppigheden af giftbekæmpelse. Det vil således ikke blive tilvejebragt et datagrundlag til at afgøre om privates bekæmpelse er effektiv eller vurdere de miljømæssige belastninger ved privates giftforbrug. Med sådanne vidtstrakte, ukontrollerede muligheder for private til at anvende gift, må risikoen for markant øget brug, permanent tildeling af gift og forgiftning af en række ikke-måldyr forventes at være stor.

I denne sammenhæng henviser vi til forpligtelsen i habitatdirektivets artikel 12.4 om at "indføre en ordning med tilsyn med uforsætlig indfangning eller drab" af dyrearter på direktivets bilag IV a, der omfatter to i Danmark forekommende rødlistede arter af pattedyr, som potentielt kan komme i risiko.

4.4 Kildebekæmpelse af rotter mere end 10 meter fra en bygning

Der lægges op til som noget nyt at give mulighed for fremover at benytte alle antikoagulerende rottegifte mere end 10 meter fra bygninger uden krav om dispensationsansøgning. MSTs handlingsplan beskriver ikke hvilke kriterier, der skal anvendes til at afgøre om kilden der nødvendigvis rottebekæmpelse, er en bestand mere end 10 m fra bygningen, og om denne bestand først skal bekæmpes uden brug af gift. Med sådanne vidtstrakte, ukontrollerede muligheder for at anvende gift mere end 10 m fra bygninger, må risikoen for markant øget brug af gift i naturen og ved infrastrukturer i det åbne land, skove, mv. forventes at være endog meget stor.

Med planens afsnit 2.4 og 4.4 vil private derfor fremover få mulighed for at udlægge antikoagulanter i en væsentlig afstand fra bygninger, hvorved en masse arter af særlig pattedyr kommer i risiko for at få adgang til giften. Ud over den direkte forgiftning af små gnavere og insektædere og sekundær forgiftning af rovdyr og rovfugle.

I forvejen ved man at omfanget af utilsigtede forgiftninger af "de små mårdyr" og rovfugle med antikoagulanter er overordentligt omfattende. Med de beskrevne lempelser vil man forværre situationen ved at øge risikoen voldsomt.

Danmarks Naturfredningsforening vil derfor indtrængende og på det kraftigste henstille til

- at der IKKE gives mulighed for at ejere af bedrifter fremover selv kan udlægge gift, efter blot et 1-dagskursus, alene for at man som bedriftsejer skal kunne spare omkostningerne ved at bruge professionelle konsulenter
- at der IKKE gives mulighed for at udlægge gift mere end 10 meter fra bygninger, uden forudgående dispensation som hidtil samt at der etableres et system til at opsamle viden om effektiviteten af den forudgående ikke-giftbaserede bekæmpelse og effektiviteten af den efterfølgende giftbekæmpelse ift. rotter, og et system til at overvåge effekter på ikke-måldyr og biodiversiteten generelt.

Med venlig hilsen

Bo Håkansson

Kopi:

Folketingets Miljø- og fødevareudvalg